

عید فطر جشن رضایت خداوند از بندگان است / جشن آمرزش، وحدت و بندگی

عید فطر جشن بندگی و رضایت خدا از بنده است و رضایت خدا از بنده، از بهشت بالاتر است. خداوند فرماید: من پاداش مومنانی را که در ماه رمضان روزه گرفتند و به نمار ایستادند خرسندی و آمرزش خودم قرار دادم.

عید فطر جشن بندگی و رضایت خدا از بنده است و رضایت خدا از بنده، از بهشت بالاتر است. خداوند فرماید: من پاداش مومنانی را که در ماه رمضان روزه گرفتند و به نمار ایستادند خرسندی و آمرزش خودم قرار دادم.

خبرگزاری مهر - گروه دین و اندیشه: به مناسبت فرارسیدن عید سعید فطر با سه تن از کارشناسان مذهبی درباره فضیلت این عید مبارک اسلامی گفتگو کرده ایم که در پی می آید؛

رضایت خدا از بنده، از بهشت بالاتر است

گفتگو با ایت الله محی الدین حائری شیرازیآیت الله محی الدین حائری شیرازی عضو شورای خبرگان رهبری در گفتگو با خبرنگار مهر در مورد اینکه چرا پایان ماه مبارک رمضان را جشن می گیریم گفت: در روایات داریم «لیس العید لمن لبس الجدید بل العید لمن الخاف من البعید»، عید برای کسی نیست که فقط لباس نو می پوشد، عید برای کسی است که از تهدیدهای خدا ترسیده است.

وی افزود: در این ماه مبارک رمضان مردم با تقوای الهی روزه داری کردند، اینها چون خدا ترسی را بالاتر از هر مسأله ای قرار دادند، در امتحان زندگی برنده شدند. در نبرد زندگی پیروز نیست / آنکه امروزش به از دیروز نیست.

وی با بیان مومنانی که در نبرد با نفس اماره و نبرد با شیطان و دشمنان انسانیت پیروز شدند، جشن حقیقتی را می گیرند، گفت: چرا که مومنان با روزه داری هزینه نکردند بلکه سرمایه گذاری کردند.

عضو مجلس خبرگان رهبری ادامه داد: فردی که به رضایت خود می توانست بخورد و بیاشامد، این را داد و رضایت خدا را گرفت. خدایی که آسمان ها و کهکشان ها را ساخته، وقتی می خواهد جایزه دهد به تناسب دارایی اش جایزه می دهد؛ چه جایزه بزرگی دارد کسی که در این یک ماه خدا ترسی کرده و چه جشنی بالاتر برای کسی که این جایزه را دریافت می کند.

وی افزود: جشن تولد هم آنقدر عید نیست. جشن عروسی هم این اندازه عید نیست، جشن آزادی از زندان هم این اندازه عید نیست. این جشن بندگی خداست. خدا ما را به بندگی پذیرفت. جشن رضایت خدا از بنده است. رضایت خدا از بنده، از بهشت بالاتر است زیرا می فرماید: «الرضایته من الله اکبر»

آیت الله حائری با بیان اینکه رضای خدا از حوریه و بهشت جاودان و از همه چیز بالاتر است، گفت: پس باید در این روز مردم یکدیگر را در آغوش بگیرند، همدیگر را حلال کنند تا این محبتی که اینها به هم دارند سبب ریزش محبت خدا به آنها شود. مانند دو کودکی که وقتی به هم کمک می کنند پدرشان وقتی می بیند اینها اینقدر با هم مهربان هستند دست به جیب می کند و جایزه بزرگی به آنها می دهد. عید فطر روز گرفتن جایزه بزرگ الهی است.

وی ادامه داد: ابراهیم وقتی اسماعیل را قربانی می کرد خدای تعالی نگذاشت کار تمام شود. اسماعیل زنده ماند و خدا گفت که تو امر را اطاعت کردی. ابراهیم غصه داشت، جبرئیل نازل شد و گفت چرا غصه می خوری، ابراهیم پاسخ داد می خواستم بهترین چیز را در راه خدا قربانی کرده باشم از این افتخار محروم شدم و غصه ام این است. خدا به جبرئیل گفت بگو از نسل فرزند ابراهیم پیامبر آخرالزمان است و برای نوه این پیامبر آخرالزمان یعنی برای حسین بن علی همین شهادتی که تو می خواستی واقع می شود و ثواب آن را برای تو محسوب می کنیم و آن را به عنوان فرزند تو که در راه ما دادی قبول می کنیم و ابراهیم راضی شد.

عید آمرزش گناهان

پورامینیحجت الاسلام محمدباقر پورامینی، عضو هیأت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، درباره معنای لغوی و اصطلاحی عید فطر به خبرنگار مهر گفت: فطر در لغت به معنای گشودن و باز شدن است. افطار و فطر از یک ریشه اند.

وی گفت: در اصطلاح وقتی روزه دار در مغرب روزه اش را باز می کند و دهان به خوردن می گشاید را افطار می گویند و چنین عملی از روزه دار در عید را، فطر می نامند.

وی ادامه داد: واژه فطر در قرآن پر کاربرد است و این واژه به معنای شکافتن است؛ مانند «تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَّقَطِرْنَ مِثْلَهُ»؛ «هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ» و «إِذَا السَّمَاءُ انْقَطَرَتْ». ممکن است فطر به معنی ابداع و اختراع و ایجاد ابتکاری باشد.

پور امینی افزود: از ابن عباس نقل شده که معنی «فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ» را نمی دانستم تا دو نفر عرب بیابانی درباره چاهی برای قضاوت پیش من آمدند یکی از آن دو گفت: «انا فطرتها» یعنی حفر آن را من شروع کرده ام.

وی درباره فلسفه برپایی عید در پایان ماه رمضان، تصریح کرد: اگر معنای فطر را ابداع بدانیم؛ بدیهی است عید فطر ابداع و شروع دوره جدیدی باشد؛ دوره ای که با پاکی روح و روان و آمرزش حضرت حق آغاز شده است و بدیهی است که چنین روزی برای مومنان راستین عید و فرخنده است.

وی افزود: شیخ صدوق در امالی از امیرمومنان (ع) نقل می کند که در خطبه روز عید فطر برای مردم چنین بیان داشت: بدانید ای بندگان خدا که کمترین مزد مرد و زن روزه دار آن است که جار کشد آنها را فرشته ای در روز آخر ماه رمضان که مژده بر بندگان خدا که آمرزیده شد برای شما آنچه گذشته از گناهان شما.

مدرس حوزه علمیه قم در ادامه گفت: زیباترین تعبیر درباره شادمانی مردم در عید فطر را ما در صحیفه سجادیه می یابیم؛ امام سجاد (ع) در مناجات ۴۵ که به وداع ماه رمضان معروف است، می فرماید: ای خداوند! ما در این روز فطر، روز عید و شادمانی مؤمنان، روز اجتماع مسلمانان به گرد یکدیگر، از هر گناه که مرتکب شده ایم و از هر کار زشت که زین پیش از ما سر زده و از هر خیال بد که در دل خود پنهان داشته ایم، توبه می کنیم، توبه کسی که در دل، خیال بازگشتش به گناه نیست و بار دیگر به گناه باز نگردد، توبه ای بی بازگشت، عاری از هر گونه شک و ریب.

وی ادامه داد: یکی از ابعاد زیبای این جشن بزرگ، اجتماع مسلمین در یک صف یکپارچه است؛ اصولاً اجتماعی بودن احکام از جلوه های دین مقدس اسلام است؛ مثلاً اسلام در مسأله جهاد، اجتماعی بودن را به طور مستقیم تشریع کرده است، یک نوع اجتماعیت نیز در وجوب روزه است، به گفته علامه طباطبائی اجتماعیت، در روزه به طور مستقیم نیست، بلکه لازمه آن است، چون وقتی روزه دار روزه گرفت قهراً در طول رمضان در مساجد رفت و آمد خواهد کرد و در آخر در روز عید فطر، این اجتماع به حد کامل می رسد.

پورامینی درباره عید فطر در آیات و روایات هم بیان کرد: رسول خدا (ص) همواره در روزهای عید فطر قبل از رفتن به مصلی فطره را تقسیم می کرد و این دو آیه سوری اعلی را می خواند: «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى وَ ذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى» زیرا این دو آیه مورد بحث درباره زکات فطره و نماز عید نازل شد.

پور امینی با بیان اینکه در روایات، شب عید فطر، شب جوائز نام گرفته است ادامه داد: شیخ مفید در امالی این حدیث را روایت می کند؛ چون شب عید فطر فرا رسد، خداوند پاداش عمل کنندگان را بدون حساب و شمارش ببخشد و چون صبح روز عید فرا رسد خداوند فرشتگان را در تمام شهرها برانگیزد، پس در زمین فرود آیند و سر کوچه و گذرها بایستند و گویند: ای امت محمد به سوی پروردگار کریم برای نماز عید بیرون شوید که او پاداش فراوان دهد و گناهان بزرگ را ببامزد و چون سوی محلّ برگزاری نماز عید روند خداوند عزوجلّ به ملائکه فرماید: ای ملائکه من پاداش یک اجیر وقتی به وظیفه اش عمل کند چیست؟ گویند: معبودا و سید پاداش او آن است که اجر او را به طور کامل عطا کنی. خدا عزّ و جلّ فرماید: ای ملائکه من شما را گواه می گیرم که من پاداش این افرادی را که در ماه رمضان روزه گرفتند و به نماز ایستادند خرسندی و آمرزش خودم قراردادم.

وی افزود: خداوند می فرماید: ای بندگانم از من درخواست کنید، به عزّت و جلالم سوگند شما امروز در این گردهمایی خود برای آخرت و دنیایتان هر چه از من بخواهید به شما ببخشم و به عزّتم سوگند تا آن زمان که مرا مراقب خود بدانید و از من بترسید گناهان و عیوب شما را ببوشانم. به عزّتم سوگند که شما را از عذاب پناه دهم و در نزد کسانی که در دوزخ جاوداندن رسوا نسازم، باز گردید که همگی بخشیده شده اید. شما مرا خشنود ساختید و من از شما خشنود گشتم. پس ملائکه بدین بخششی که خداوند به این امت به هنگام افطار ماه رمضان عنایت فرموده یک دیگر را بشارت داده و تبریک می گویند.

عید وحدت بخش و دستگیری از نیازمندان

حجت الاسلام عباسعلی اختریآیت‌الله محمدحسن اختری، دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت هم به خبرنگار مهر گفت: برای همه روزه‌داران مومن و متعهد که در این روزهای بلند و طولانی و در این گرمای بسیار شدید برای اطاعت از دستورات خداوند روزه را گرفتند و دستور خدا را اطاعت کردند و شعائر بزرگ الهی را زنده نگه داشتند، آرزوی موفقیت و قبولی طاعتشان را داریم و امیدواریم خداوند متعال در این ماه به همه ما آنچه را که به بندگان خوب خودش مقدر کرده و پاداشی که خداوند برای روزه‌داران خوب و کسانی که مطیع خدا بودند، قرار داده برای ما هم مقرر بفرماید و ان شاءالله این عید را خداوند متعال قرین کند به عزت اسلام و مومنین را مفتخر کند به پیروزی کامل مسلمانان بر دشمنان مسلمانان و آن پیروزی با عظمت را خداوند به نمایش بگذارد.

وی افزود: عید فطر به فرموده خداوند عید قرار داده شده است. ما در نماز عید می‌گوییم «الذی جعلته للمسلمین عیداً»، این روز را خداوند برای مسلمین عید قرار داده؛ عیدی در پایان یک ماه اطاعت و عمل کردن به دستورات خداوند متعال مانند جشن پایانی دوره تحصیلات یک دانشجوی موفق برای اینکه به خوبی توانسته به وظیفه خود عمل کند. فلذا این روز، روز پاداش گرفتن است، روز خوشحالی برای عمل کردن به دستورات خداست.

وی افزود: در روایات از رسول خدا وارد شده که مومن و روزه‌دار دو خوشحالی دارد؛ یکی هنگام افطارش است که می‌بیند موفق شده که خدا سلامتی و توفیق داده تا روزه را امروز تکمیل کند، یکی هم خوشحالی روز عیدش است که در روز عید می‌بیند که خداوند منت بر او گذاشت و سلامتی به او داد تا یک ماه روزه بگیرد و بنده مطیع خدا شود.

اختری گفت: لذا این جشن، جشنی بسیار افتخارآمیز و جشن پایان ماموریت و امتحانات یک ماهه و جشن پایان انجام وظیفه موفق یک ماهه است. فطر به معنای روز جدید است، چون ماه مبارک رمضان تمام می‌شود و روز جدیدی به وجود می‌آید، اسمش را فطر گذاشته‌اند.

اختری افزود: خداوند این روز را عید بزرگ مسلمانان و به عنوان یک روز وحدت‌بخش قرار داده است و برای آن نمازی هم قرار داده شده است که مسلمانان به شکرانه نعمتی که خداوند برای شان قرار داده است، اجتماع کنند و جشن بگیرند، هم جشن پایان ماموریت و انجام وظیفه و هم جشن آغاز دوره جدید بعد از ماه مبارک رمضان و همین‌طور در این جشن و سرور مسلمین باید از دیگران هم غافل نباشند و برای رعایت و دستگیری از فقرا و محرومین، زکات فطره تشریع شده است.

وی در پایان گفت: لذا در این عید، هم دستگیری از نیازمندان وجود دارد و هم ارتباط با خدا و هم تبریک گفتن به یکدیگر که سنت پسندیده اسلامی است. مسلمین در این روز همدیگر را می‌بوسند و دست همدیگر را به برادری می‌فشارند که این امر گویای وحدت و یکپارچگی اجتماع مسلمین است.